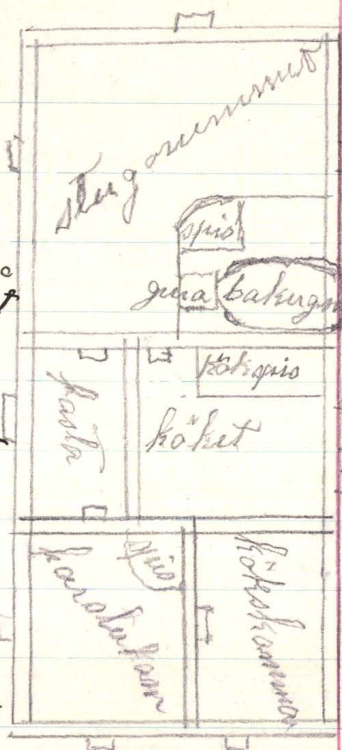

№ 1

En bottenvänn med murvärk på landet
 för omkring 90. år på landbyggen -
 grunden ligger nästan ofvapa marken
 med låg stenfog ingen kilad utan blåt
 vallda stenar. ingen trosbotten utan
 jord fylld jäms med syltarnas ofv. kant
 mervirket av sten och lera. ugnen valvd å
 murad med gråsten å lera. så stor att
 den römmer 20. kakor tämligen stora
 muren som tog nära en fjerdedel av stö-
 gorummet. en öfver stor spis sedan en
 grua och ugnen innanför som ofta gick ut jäms
 med timmer väggen yter sida med så kallad
 kalsmur. den var omkring 3. quarter hög i mitten
 med en jutyärns dörr nästan lika hög som bred.
 på grund att den var rappad med lera så blev
 den ofta brestfällig och bekräpde lagas i botten
 jag råkade för öfver 60. år nå jag kunde setta i ugnen å laga den
 botten men den bakade ett eller lera bröd

1 Småland
 Allbo hd.
 Vistanda.

När i Vistanda
 äro många
 gamla hus
 som äro
 öfver 100. år
 fast de hafva
 förbättrats
 dem

något hus
 med 4 rutefön-
 ster får man
 numera inte
 se

N:2

Något brödsäd. att oränsad säd med en del agnar
 eller annan tillblandning. förutom ärtor och böror hafve
 väl ej förekommet uttan i näclar. men enbart hafve å
 enbart korn enbart blandsäd $\frac{1}{3}$ $\frac{2}{3}$ råg. hafve det hafve
 förekommet. och en tredjedel råg. två tredjedel korn. som
 hafva sammalits till bröd. bröd av bara kornmjöl blir
 ett tørt bröd när det blir gammalt. men hafve mycket
 brukats för en 70. å 80. år sedan. och hälften råg å hälften
 korn. sammalits och brukats till gröt för grälto mat
 den hafve kvickt kokas. för på bondlandet för var y så
 fjiskigt. för nå de hadde slonggat i sig denna gröten med
 en sågelbit eller en sella bit. ofta mjölken utspädd med
 som bestod av vatten å mos. Davnat med mjöl vid kokning
 välling och ett brödstycke. den vore de fardiga att
 gå och lagga sig. ja de kunde äta mycket. på den tiden
 fans Nerver å magar av Starv. det var intet så
 mycket tal om. kräfta eller all slags inflammationer.
 på den grova och silna kosten var folket friskare och
 starkare uthålligare än de äro nu för tiden

Starv

gammalt

Stäl

ett nyare od

N: 3

Bond Dverrnorna hade ett strävsamt arbete i gamla
 tiden. Bakning av ^{alla} slag var uteslutade deras arbete.
 för på eftermiddagen så skulle nyölet slås igång om
 en grov sår och bäras in i köket. Sedan upp göres
 josten som är ^{gammalt ved} mysedj lämnad från föregående
 bakning. när nu kvälsnatten är intagen så
 vermes vatten och kvinnan tillsätter degen
 med josten så stor att det blir en 20. ordent
 lika kakor. sen får den stå öfver natten. när
 hon är uppstigen så det första är att tillse hur
 degen hafver jost öfver natten. så är att boya
 knåda i nyöt tills den bliver lagom hård.
 när nu frukosten är intagen så älttes degen
 upp och lägges på bakbordet. så elldas i
 bakugnen med så mycken ved av fur eller
 gran att den bliver tillräckligt varm. dessa
 gamla ugnar är ingen rök eller eldgång
 utan följer valvet och går ut genom ugnsdörren

N: 4

fortsättning. så börja uppslag av kakorna med en had tvät (är ett gammalt) uttages kakämnet. när kakämnet är arbetat på bakbordet tillräckligt så tager hon med den högra handen om kakämnet med ett fast tag på bakbordet och antingen med en kavel eller med händerna klappar ut kakan. långt tillbaka järdes ett hål mitt i kakan medelst ett horn denna degplag som av hornet uttogs torkades och användes till pyse deg hålet i kakan användes för att kurrera träda kakan på kaketenen. det var ett ordstar att när dottern kunde baka kakan rund då var hon jefter vuxen var stund. när brödet var uppslaget och jäst så rakades omkring i ugnen. och ungsdärin stendes något mer än på kv. en stund. sedan rakades glödarna ut med unaka. sedan medle en ungskast. nu skulle både valv å botten i ugnen vara eldröda och gristriga då är det lagom värme

N: 5

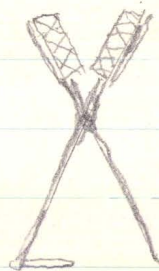
när nu brödet hafver stått i ugnen sitta halvannan
 timme så uthages det tåls skorpan vara hård så
 medels en duk eller borste öfver strykes den öfra sidan
 på bakkan med vatten sedan lagges dom öfvan på en
 säng där får de ligga till de bliva kalla detta är van
 : ligt grovå vardags bröd. lampbröd. ryttkoks vattnet
 med komning eller någon annan krydda uti
 seden det kokat en stund så silas komningen
 från vattnet. Stås på nyölit sedan stås degen
 med tvåjt i degtråg ifrån den ena ändan i
 träwet till den andra tills dejen blir kläbbig
 seg att den velt fastna vid tveten då är den
 arbetad. när den är blivan gömankall så
 ättles jesteren i degen. sedan får den stå öfver
 natten. kommande morgon är samma
 behandling som förut nämt är. sedan strax
 innan grädnigen lämporn strykes med
 sirus vatten när de stått i timme i ugnen ut
 tagas de strykes och insatta uti en timme.

tvåjt
gammaltdejen. är
gammaltPysedej. är
gammalt

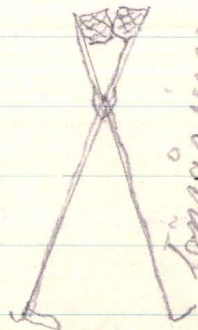
Något om hur de gamle ¹⁰³⁹ förskaffade sig jäst för bakning
 lagom jäst så haldes ölet av gästen och
 till bryggdes julöl i detta. haldes jäst. när ölet var förtänt
 så togs denna jäst tillva på så sätt att de blannade
 rågkli uti den och torkade den och förvarade den så att
 den ej blev utskämd. midsomars jäst är de utsätta ett
 fat med vatten uti under midsommars nätterne.
 så den dogg skall kunna bliva jäst utan. men
 de togo ett stycke dej när bakade och hadde i tea
 get från den ena gången tidens andra. men att de
 äto mera bröd för i tiden än nu är väl beroende
 att de hafva mera såget å kraftigare bröd nu.
 en famelj på 8. eller 9. parsoner kunde för äta
 upp ett 20. stora kakor i Mickan var det vantiga
 de bakade på varje lördag. på lördagarna bakades
 stinkkakor som användes till daver på söndags
 morgon innan de skulle gå mot kyrkan
 dit bakades wäfler å gårån under vickans loyr
 som användes till mes afton stunden

Stinkkakor

wäfler

Söndags

N: 7

Till julen bakades ett heltt bak och gavs fattiga som
 wickan före jul bad om en julakaka somliga fingo
 med sägel, och somliga fingo utan sägel en liten kaka.
 det var så många så blev de inte tillreds att gifva juns
 så kunde nere vid dörren bliva en 5. eller 6 samlas
 så baktis wörtbröd. så baktis småbröd. då ville
 barnen vara med de ville hafva en vettihäst. eller
 lyppe. höna eller något dyligt. ja de bakade så mycke
 storbröd att det fram till Påsken de spjunge ju i
 julaleken att julen racker ändan till Påska. att de
 bakade 100. stora kakor och därutöfver. det ansågs för
 drygan när det blev gammalt. det lades ned i säden a
 där reddde det sig bra di fick tillse att det inti frös eller
 möglades. med detta lagrade bröd för wintren var
 säkert en stor besparing. för nybakat bröd är ordrygt
 det var tillika mera hälsosamt. fast folk hade mera
 tarvligt och enkelt i sederå bruk. så vill jag kalla det
 den gamla goda tiden. utvecklingen har kommit till
 en sådan höjd. att hela förnöjsamhet var i sin. stad

ansa. ugmen
 gammalt, ord
 raka utt. seja
 ugmen
 nuvarande

N: 8

Att baka Pankakor hafver förekommit i både äldre
 och senare tid är det troliga. när ej kokspis fanns
 bakades de i bakugnen det bakades pankaka av
 Stärkelse. vilken redes i kokande mjölk till en
 tjock gröt. Sedan haldes i en Bräpanna och satt
 tes in i ugnen. risgryns. Pankaka. risgrynen kokas
 tillsammans med mjölk till en gröt slås i en
 panna eller burke bakas i ugnen. ostkaka lages
 5. kannor söt mjölk gummis oyr ilägges löp
 står tills det locknat ostten upptages från silas
 vatten 8. eller 10. stycken ^{ägg} slås sönder des innehål
 respas tillsammans med en liter gredde. aster
 sönder smulas och sammansmörred med ^{socker} ^{mandel} äggunden
 hålles i en burke och bakas i ugnen så
 ha vi en ostkaka. jag har hört men ej set pankaka
 bakas av ägg. pläsk å mjölk å mjöt socker hålles
 i en panna en tompanna valves ofryå och
 nedgräves i edmönjan i eldstaden som de
 kalla äggafläska pankaka

Stärkelse
gammaltPotatismjöl
nyttBräpanna
gammaltäggafläska
Pankaka
gammalt
brukt

N: 9

Att fint bröd bakades till julen hade av äldre varit bruklig. Ströan säd och skalades och mältes fint sekades med handsektar som var att köpa i alla distrikter. Fint bröd till alla högtider när de vantade frammande. och alla gillestiftelsernas till förmån vid begravning. i gården då alla husets medlemmar skulle vara med. förmången bestod ofta av 4 kakor 2. eller 3. pankakor en sötast en brynrost ett bakelit. gullet börjades om lördag eftermedagen söndagen som själva begravningsakten på mådagen då alla husets medlemmar vare närvarande på tisdage så skulle käringarna dit halva dagen. och utse sina bunka korgar mm på den tiden så hadde de stora pankakokor som de sette 2 a 3. pankakor på varandra de vare bakta i bröpannor som de valde ut när de vare bakta. att stora bröd sattes på platar hafver i kakaförkammet. utan det sättes på äringar som är det samma som engsbutteren

Bättre bröd än rådlös

ved har du mackten i Fars brödkor ett levebröd att tjäna det nott jemt ut äringen är ett gammalt den inns dödd är den andra liv

den första skivan på kakan kallas kärn. Likaså den sista kallas kärn

rafallet bröd är när skorpan är lös från mellen. digrand är när den bliver en deg rand vid öfve eller nedre kanten på kakan

halkaka

N:10

Att det visas vördnad för dagligt bröd, och vad till livets
 uppehälle hör. här i orten läses brödsböcker både
 före & efter matens intagande både enskilt och
 offentligt. jag hafver läst det både före maten och
 efter densamma och. spjunget en för tillfället
 lärnysligt salmens i hundratals gånger. det är
 en gammal sed som ännu brukas vid större
 kalas. det är både vackert och högljalligt bruk.
 På landtbygden hafver ännu är det kvinnans
 synsigt att baka allt bröd såväl större som mindre. att äta
 om mårnen biträda såsom bära in. bakved
 degträget med nyjålet som faddras kankända.
 i städer och samhälle är yktes bagare till såväl
 större som mindre bröd. som harer länge
 extiserat. vilket är en god inkom för både tillvä
 i kaseu som försäjaun. för lantbrukaren är yktesbak
 ning främmande. de både plantera sin brödsäd
 låta mala den till nyjöl och bake till sitt behore

ordstan
 här har Mor
 bak före i dag
 Små smulor
 äre också bröd
 att äta bröd
 utan såvel
 i lill. är gammalt
 ord
 fintabröd
 i lill
 är gammalt ord
 äta bröd utan
 såvel. är att
 äta i lill
 farskt bröd
 är det samma
 som nyjöl bröd
 gammalt bröd
 är det samma
 som. hant och
 tørt bröd

Något mer om bröd. att ¹⁰²⁰ Potatis i bröd användes så
 rens potatis och silades de alla gröfssa grävvarna. grävvar
 från. Sedan togs med i deden. Ölvert sössom ^{är till gammelt}
 degspad till gulbröd. varav bakades kakor i flere
 olika former. av den jista vittdegen bakades jul-
 kackor. grisar. gubbar. Tupperar. mera dylikt. mjölks
 vatten togs ofta till brödspa. till spad till vafflor. till goda
 Tönnar dessa bakas. de föra i jidana. de senre i smida
 jern med långa skapt som tänger. Plättor och
 monskakakades i särskilda plätta jern eller i Panna
 blodplättar bakas i panna. och användes till puden paltbröd
 kan dels bakas å dels kokas. allt jistat bröd när det är uttackat
 höjes på en ylle duk eller något annat medan det jäser
 innan det insätt i ugnen strykes det öfver med vespa ägg
 eller något annat gude och dylikt. för 102. år sedan fick
 församlingen en donation på 5000. kronor som användes så
 att fattiga barn fick en halv sell. 1/4 del av en brödkaka till
 medag i Skolan. dess kakor, ristades kakan på kars. nu
 användes sântan för söndags skola. kapitel för yttas

N: 12

Något mer om bröd & bakning. Längst tillbaka när julgrisen
 Skull göras så fet som möjligt så bakades bröd till
 grisen av kornmjöl. Längst tillbaka när de jord långa
 Stadserser för att hämta handels varor så bakades
 bröd till hästen för att gifva honom när man prestade
 så bakades fintabröd som sektes med had sekt det mjölet i segren när
 som gick igenom sicken bakades till bägdags bröd ved
 meraften utan sår & pålägg. Likaså bakades mätliking runt bröd i
 tor lämligen stora. det som blev i sekten när de såvade
 kornmjöl kallades. kl. sägor. & rågmjöl var kli de bakade
 kringlor av kornmjöl. Lade den i en stekpanna med
 flät uti stektes det blev påtakeringler. de kunde av samma
 deg. baka fler sorters kringler. Leckade. & kökte den
 på olika sätt. att krydda i såväl grofre som finare bröd
 begagnades afven för var ju säkert. Kaffe förekom
 ganska sparsam i gamla tiden. Konsten att baka sm
 bröd var ingen jämförelse mot nu. hadde de 2 eller
 3. sorters kaffe kakor var det bra. Nu för tiden skall
 det vara på ett kafferep menot 15. sorters. Kaffe bröd

Sell & bröd
 gör kinden röd
 det ser der i
 krakestår. sägs
 vid mätlikings
 vid bröd inbotten
 i bakugn. att om
 kaken vänder sig
 i segren när
 stäpper grustan
 bety der. dödefor
 runt bröd i
 påsen. här skada
 bli andra buller
 ord står
 grönt jekt kan
 in i bröd kom
 kan sig
 ung kaster
 om brödbust
 var innan bröde
 blev backats
 bakades ut en
 ton kaka sattes
 in på ringen
 sedan smora
 i det och
 des varm och
 äts likaså kas
 Tades in i
 och stektes på
 segrens botten
 och ätes med
 begärighet

N: 13

1039:2

Fluru. Brymast tillagas. med hälften söt å hälften sur nyölk
 så vermes den söta nyölkken. och sedan stäs den sura
 i Tillsammans som är ostkommad. och omrörs här föddras
 ej löpe utan den locknar av sig själv. när den är locknad
 så tages ostens yppa med en skopa och äses i en ost
 korg och sjelverer. sedan vändes om i ostkorgen
 flere varv med en handuk under. så lägges en näver
 uppå brödgresten. när det nu brenner som
 bäst i ugnen så hålles gresten med brynasten
 på emot ellden i ugnsmuren här bakar
 hettan så att osten bliver brunflamrig
 den vrides å den vandes tills den är fläckig
 på båda sidor å alla kantar. den användes
 såsom förning vid större å finare kalas den
 ställes på smörgåsbordets ena ändan med
 vanlig ost på den andra ändan. brynost
 är en läcker på samma gång en gammal rätt
 jag hafver hört Paroner som förväntats öfver dess godhet i smak
 när de få höra att det är sur nyölk i den. det tra de sig

13
 smält
 kllts kv.
 vitlande.
 förförkan står
 både enkelhet å
 sparsamt
 så stektes
 i ster bånd på glöed
 så stektes blod
 korp på glöed
 söt nyölks
 ost. Gjern
 nyölks ost
 bryn. ost
 av sur. nyölk
 skom nyölks
 ost
 Måka. tjana
 vosta yosta
 är kärtingers
 Oystla. i denna
 emändan
 är gamla
 ord å germing
 när korna
 går på groa
 bitet så
 ystis yst
 osten då
 bliver den
 bäst

N: 14

1039:3
 Om bisamhälle och dess Skötsel. för och ännu
 fins bisamhälle i halvkrupor jorda på så sätt
 att man plockade av veppen eller axen på Steid
 råghalm badde ett horn med ett tumms diameters
 hål. uti. i detta horn läges jernet fullt med halm.
 Så börjar man i toppen så blir här ett hål som
 sedan täppes med en läppan. kupan bindes
 med i förväg av gravrötter. spingad och väl talda
 rötter. nu återgår man i fortsättning till arbetet
 i toppen av kupan med den venstra handen håller
 man hornet som ständigt är prässat fullt av
 halm. den högra handen tager man den trä
 prygl man ~~te~~ begagnar den kör man igång om
 föregående rings band eller maska så träder
 man dessa rötter som man binder med så
 ring på ring. och formar man kupan efter
 behag. och fortsätter tills horn får den storlek
 man vill ha. jag själv hafver för öfver 50 år
 gjort både kupor. å kransar både till mig å andra

14 Småland.
 Hlbo hd.
 Villanta.
 G. S. Olofsson
 i dessa 1931.
 gamla bikupor
 satta man trä
 spelar i kors i
 såväl kuper
 som kransar
 för skåters
 fast på
 vären såg
 man någån
 efter om det
 kan var rätt
 ett tvärbyggd
 var hon två
 byggd så små
 hon ett halft
 slag och upp
 tog ett nytt
 flygkret
 för det ansågs
 att en tvärbyggd
 bikupa hade
 vären vid
 svärma

N: 15

Fortsättning. i en kraftig birkupa skall vara en hona
 drottning. eller som man säger vise. 700. drömare och
 15000. tusen arbets bi visen är lång å smal liknar en
 större vespa. drömarna är både längre grofre än arbets
 bina. när en birkupa hafver öfvervintnat. så då de börja
 komma i rölse. vilket man försöker med skyd för solus
 påfrestning tills i slut på mars månad då bytes
 om beittnar då släpper bina vintertappan sedan börjar
 biet intager föda. nu måste biegaren tolse att där
 fins föda. om så ej är. givis dem hånang. eller
 sockerlösning. antingen i tøynen på kupan i en
 arsed matan som stelles öfver hålet i tøynen som
 fulggen där borthages. eller på en talluck på bottnen
 som insättes om gullen och uttages på morgonen
 den för ej stå om dagen då kan den locka tyvabi
 att komma. på våren innan de börja arbeta
 är de man starkesta ute på spioneri att anfatta
 de svagesta. skulle det visa sig. att de hummakarande
 slå ånna på fluterbrädan. å de anfattand försöker

var försiktig
 vid både köst
 och vär tiden
 tiden de icke
 arbeta fara
 de om sking
 å luoktu efter
 hånang. har
 vid dessa tiden
 fluster hålet
 ganska litet
 den tid de
 draga fatt-
 ningen likadå
 i rätt hånang
 gs draget
 må det
 vara rätt
 rönligt

N° 16

att komma in i gån som flusterhållet. då är det bra
 att blanda litet kanferts brännvin i hånongen då
 bliva bina arga försöka att pu sig vinna tyvabän
 in i kupan så är det y lätt att fuda sig bli de öfver
 : mannad. vilket visar sig att de flyger in och ut såsom
 vid stark hånongs drag då är av nöden att man passar in vid fall
 på följande morgon när tyvabina komma. nyöla afmattan gans
 de frammande bina. Springer dit där. när ha fört bina
 kapver sina mestänkar rektade kommer de hit till in till him
 nyöla de bin här. och som äfven här ett starkt utän bliva ber
 flygande i denna kupa in å ut. då är denna kupa get om hånong
 som spj. egaren till denna bikupa måste flyta
 den så långt att de icke röker fram. en stark
 bikupa kan taga den svagare på 2 eller 3. dagar
 för när de hafva betet ihäl visen sedan tager de
 både hånongen och bina med sig å denna
 bikupa förkovra sig hastigt. de första dragnet är
 från tåbettlingar fallner blomster på kerusbär
 buskar lönn blommar. med stora fallningar

en vid fall
 bikupa; hon
 afmattan gans
 ha fört bina
 hit till in till him
 utän bliva ber
 ta så till sist
 är kupa; tom
 för bi har kon
 li kväl vara så
 get om hånong

No 17

fortsättning. på bakbenen som avsättes till yngsall
 när fruktträden börjar att blomma bliver draget
 än lifligare i lötblomstren fins nog hänon för des söta
 luktens vid tidig åvacker vår börja bina att sverma sedan
 i slut av Maj. Svermning tillgår så att när yngsel-sätterna
 äro fulloata och larverna fullvuxna och bina så många vid sverm
 att utryme saknas, så vid vacker väder soldansar de allidig ärlja
 fins här i denna soldares inblandat en hel del hanar eller
 drönare som både höres å synas då vet man att de hava utan man
 vise färdig. då får man sätta sverm rustkor för då den nästän
 kan de sverma vilken dag som helst när det är värmst
 om den unge eller den gamle visen. går i förstesvermen
 vill jag ej afgöra. men vid svermningen. så alldeles
 kulla de ut bikupan tills svermen är utkommen
 sedan skels svermen från moderkupan. som de fly
 i ga av å an med en högljud glädjton tills visen sätter
 sig i en rustka buske eller träd sedan kringa de sig
 på eller kring honan. nu haner man fram tom
 kupan. som är guld med hunnaktanslor å hånang

min äro bi
 eller stukas
 utan man
 får äsa
 å hantena
 den nästän
 hur som helst

N: 18

Närbina börjar sätta sig på något ställe och visen är
 då så vänder alla be som tillhöra skermen i
 klunga omkring visen. då tager man fram lakan
 eller fetta skoggar dem så att y solken kommer
 till den. nu framtagis bibuttner med kupan den hettar man
 den ruska eller grun som nu bina setter läges på
 buttnen. Tomkupan på håll öfver. springer
 nu visen upp i kupan. så kryper snart alla de
 andra bina upp i toppen i kupan. nu börjar arbe-
 å spela dels på kupa å dels på bibuttner som
 man der taget grun eller ruska som bina seter
 å läger den utanför fluster hålet och kupan sättes
 tätt å rätt på bibuttner. med solskydd på å
 kring kupan. är det som det bör så är här spel å
 glädje. när solen har dalat så sättes kupan på
 bibänken och klenes tätt omkring vid bibuttner
 med pärmå. och påsättes en halvmatta. äro bina
 nöjda med sin nya bostad så börja de draga
 redan kommande dag spula rånna kupan å tuvs

Flutu bi
 bi på en annan
 mark då
 under nätar
 markägaren
 härom å bina
 delas hälften
 var.
 jord egaren
 tager hult
 dem till
 såta sådana
 bin blir det
 tur med

N:19

fortsättning. detta är föresvorn som troligen den gamle visen var
 medfyllt. det är säkert att en sådan flyger bort varken bier svärma
 vid sverensring eller sedan. nu får man lysnatill vad man flyga
 den gamla kupan tager sig för. är den lona så vid 9. de som varal bra
 dygnet så kallar lora. kallar är att visarna ropar på varan höjd så är
 dia. där är en som säger. ut. ut. ut. där svaras av en best flygning.
 eller. flere. kva. kva. kva. detta rop höres att börja med sig 10. 15 alnar
 högt ryge i kupan. sedan merrnar det sig bittnen. då får man
 detta höres bäst sent om kvällarna. nu kan sverm isög då är
 . ning förkamma vilken varm dag som häls. så på tiden att
 bina får lofver ha tillsyn ifrån kl. 8. kl. 5. e m sverm kasta å gurr
 . ningen tillgår på ^{samma} samma sätt förutom att dessa ta vatten i blan
 visar är nya och mera lätta att flyga sätta sig bröarna
 ofta högt ryge i träd man måste vara i bordskap hjälper ij dta
 i fall de vill bortflya. en bistark bikupa kan sver utan bier
 . ma 3. gången jär telämed 4. gånger. men annan höjer sig ope
 sätter ju kransar in under så utryme fins i härligt och
 bland hjälper detta utan oi svermer ändå. den 4. de då flyger de bor
 svermer bliver ingenting till. försämnar stamkupan där får man spr
 blått ga efter

N: 20

Festsättning. i bland hender det att en mycket stark
 förstesverm svärmer. då kallas den jumbur. Svärm
 i gamla tiden så tummades ej bin utan de
 röskades ihåll. de gamla kupaerna och de bästa
 förstesvermarna. här trodde de att den gamla visen
 var oftast om någon bikupa blev vifallen så
 var det just en sådan. rökning tillpick på
 sätt att man smälte svavel lade i linne trims
 här som svavelts fastklabades vid. dessa trims
 som sattes i en kloft. som sattes i bottnen på en
 gräv grop så påtändes dessa svaveltrims och
 bikupan sattes häröver så tättades omkring
 vid marken. ploggen i toppen togs ut så att
 röken kunde gå igenom hela kupa man
 slappade med handerna runt omkring kupa
 så att bina samlade ner i groppen sedan
 fylldes groppen med jord och kupa bars
 in så var bi slagtet öfver. det var den
 gamla tiden biskottsel

i gamla tiden
 så gjordes vefing
 de gjordes i låg
 a snode som
 en rulle och
 kallad vorende
 som använde
 ovid olika tillfälle
 för sträddare
 i skomkan

№ 21

gamla tidens hånongs beredning. nu togs ut av
 kupan yngsetsåten lades för sig. och hånongs
 skåten för sig. hånongs skåten klystes sönder
 med händerna. palkarna eller grävarna lades
 samman med tom skåten slogs vatten på.
 hånongen jummades opp och slogs i hånongs
 påse en för ändarnästet. Spetsformig syd påse.
 Sedan kramades den emellan 2 kappar från
 ofvan ned mot spetsen detta fortsattes tills det
 var på blott skåten var. sedan slogs dessa grävna
 tillsammans med andra med vatten uppå närdet
 det ställt ett dyng. så från sidades vatten det
 hånongs vatten koktes samman med kröser
 som blev ett sätt och gott hånongs mos.
 sedan koktes yngsetsåten å grävarna en
 stund och slås i hånongs påsen som lägges
 på en bräda med den nedra ändan i en vattenföt
 kittel. den öfre ändan mot bröstet. med en
 klämman man nu rixet som flutnar i vatten

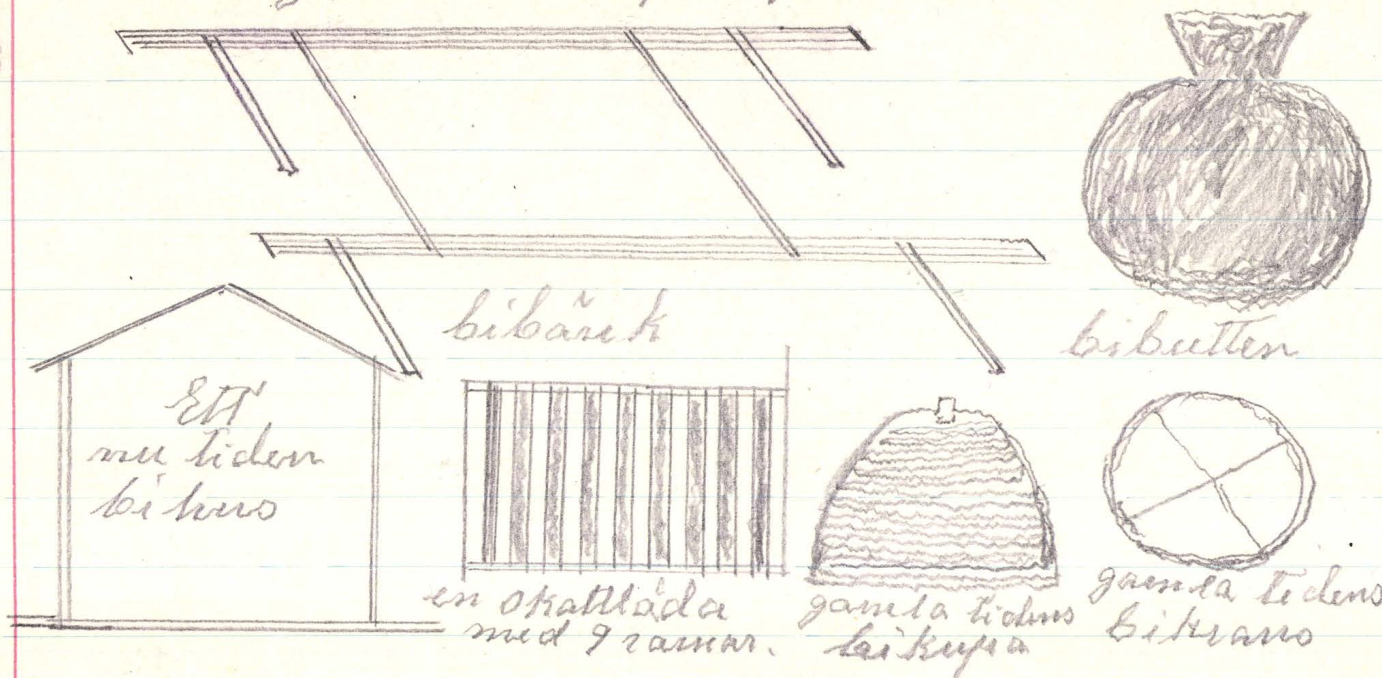
Hånongsdag
 det fanns nog
 hånong i en del
 var klockan var
 men ignas å
 ångskott
 vid hög somma
 om våderleken
 är vacker så
 samlas mycket
 samman hånong.
 den å fissa
 vid mid somma
 iblan är hånong
 dyg dag då
 tyngs sig bi
 kupa på fort
 likaste
 hånongsdra
 get är ljung
 som bländstran
 sista delen av
 juli hela augusti
 och september
 om i frost eller
 för mycket regn
 infaller så är
 den bästa tiden
 för bierna. en
 bra bit upp
 sig 5-6 dagar
 på dag

N° 22

Nya tidens. Biskopshäring, för omkring 30 år
 börjades med rannkuper di är så inriktade
 med lösa rannar att insätta a dertaga en
 fullsatt rann med hänsong är cirka 2. Kilo
 hänsong. i botten lädan är 12. rannar lika man
 gå i den öfra här kan dertagas fulla dagarna a
 detsätt sättas Tomma i des ställe. 8. fulla rann
 anses för tillräckligt för att öfvervintra. nu slargas
 hänsongen ut skaten. bier sökas icke ihäl utan
 Tommas in antingen på en skatkepa eller i
 in Tom bostad och fodras med sockerlösning
 att skata bi är en vara och en påpassligt men
 lönar mödan och des besvär. nu för tiden är ju
 hänsongen rätt så dyr. och är rätt så bra a
 vid vissa sjukdoms fall. och är god a hållso
 same att äta bi y saknas i något hem. men
 här var nog betydligt flera bisamhälle för 50
 år sedan än här är nu vid varje liten stuga
 så var där några bikuper vid en väg

att allt y buor
 på kunnst a på
 passligt det
 synes stundom
 väl. utan tur
 o haffre sin
 an betydelse
 till exempel
 en kan hälla
 en över
 i en buske eller
 ett träd
 för en annan
 kan en eller flera
 svärmar bort
 flyga
 att en som
 hade många
 bi satte bort
 bi till så kallad
 låta eller hakas
 förkom mycket
 för. det fans
 de som kunde
 na. tal en sådan
 kalade bikong
 di sålde ggar
 någon bikupa
 för de trode att
 de sålde turen

N:23

nu tidens skattdåda med 12 ramar i den med
 och 12 ramar i den öfra skattdådan om de
 kunde fulldraga skulle bli en omkring
 en 40 kilo honan nu är ju alltid att räk-
 na med en del yngel skat men det är
 betydligt att taga den in med hånang
 fulldragen ram och sätta en ton i des ställe
 de gamla kepparna kan ej under arbetet skattas

att det blev
 betydligt
 mer
 birstans
 i de gamla
 tidens bi-
 kupper och
 det sköttes
 än det blir
 nu för tiden
 om de skulle
 fodra bin
 så gav de
 dem hånang
 nu för tiden
 taga de från
 den hånang
 och gifva dem
 säkerhetsning
 i des ställe